

Den finansiella folkbildningens grammatik

Förändrade sparideal i svensk media: 1967-2020

Erik Nylander, Docent i pedagogik vid IBL
erik.nylander@liu.se

Syfte & Frågeställningar

- Syftet med detta forskningsprojekt är att göra en **storskalig innehållsanalys** av **svensk sparpropaganda** under ett drygt halvt sekel (1967-2020).

- >> Hur skiljer sig det kommunikativa innehållet om sparande mellan dagstidningar, facktidskrifter och sociala medier?
- >> Vilka sparandeideal har uppmuntrats och vilka trendskiften i den tillgångsallokeringen har skett över tid?
- >> Vilka sociala grupper har framställts som huvudsaklig målgrupp och vilka kopplingar finns det mellan medietyp, sentiment och föreställda målgrupper?

Bakgrund

- Jämfört med andra länder har Sverige har en **ovanligt hög andel individer som äger aktier**, endera direkt i eget namn eller indirekt via sparande i olika aktiefonder och försäkringsprodukter.
- I takt med att privatpersoner i högre grad blivit ägare av dessa tillgångsslag ökar också behovet av att **kritiskt granska den kommunikation** kring sparande och investeringar som genomsyrar våra massmedier och sociala medieplattformar.
- Populariseringen av aktie- och fondinvesteringar väcker alltså frågor kring den information som ligger till grund för det stegrande folkliga aktieintresset, utvecklingen av olika 'ämnen', finansiella produkter och dess utbredning.

Forskningsprojektet

- Ett projekt med titeln “*Spara, Slösa och Spekulera: Finansiell folkbildning och förändrade sparideal i svensk media: 1967-2020*” kommer påbörjas under 2022, med finansiering från Ridderstads stiftelse.
- Idén är i korthet att använda kraften i **storskalig datadriven textanalys** för att identifiera hur sparpropagandan ändrat karaktär och hur nya finansiella produkter och kompetenser vinner entré och sprids via språket som återfinns i det svenska medielandskapet.

Svenska dagstidningar
Sök bland KB:s digitaliserade
dagstidningar, från 1600-talet
och fram till i dag.

NATIONELLA SPRÅKBANKEN

Twitter API

NÅGRA TÄNKBARA DATABASER (1967-2020)

- Forskningsprojekt kommer fokusera på text och den innehållsliga utformningen i de tre mediala kanaler: (i) tidningar, (ii) facktidskrifter och (iii) sociala media.

Tabell 1. Översikt av de materialtyper som ingår i studien (medium, startår och källa)

<u>Medium</u>	<u>Startår</u>	<u>Källa</u>
Tidningar		
- SvD/DN,	1967–	<u>Kungliga Bibliotekets</u> tidningssamling
- AB/EXP	1967–	
- Dagens Industri	1976–	
Facktidskrifter		
- <u>Aktiespararen</u>	1967-	OCR-inläsning + E- print
- <u>Affärsvärlden</u>	1967-	
Social media		
- Twitter	2006–	Twitter API
- Flashback	2003-	Språkbanken
- <u>Famijelijv</u>	2003-	Språkbanken

Förslag på Arbeten/Kompetensprofil

- I projektet "**Spara, Slösa och Spekulera**" finns möjlighet för kognitionsstudenter som är kunniga inom 'topic modelling' och storskaliga text-mining-tekniker att utforska frågor i gränslandet mellan finans och folkbildning. Frågorna ska handla om "finansiell litteracitet" eller om hur olika mediala informationskanaler är delaktiga i att sprida sparpropaganda och föreställningar om sparande.
- Tack vare nya tekniska landvinningar som gjorts inom språkteknologins och datalingsvistikens område, t.ex. topic modelling och sentimentsanalys, så kan vi tillsammans skapa en bättre bild av sparidealens metamorfoser och utbredning i tid och rum.

erik.nylander@liu.se

Tel. 070-258 46 28

Välkomna att höra av er till mig!